

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНСТРУКТИВНИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ

(Степанюк Катерина Іванівна, кандидат пед. н., доцент БДПУ, м. Бердянськ, Україна)

Сучасна система національної освіти орієнтована на розвиток особистісних цінностей, розкриття й реалізацію творчого та духовного потенціалу особистості в різних видах діяльності.

Конструктивні вміння учня забезпечують повноцінне сприйняття та оцінювання гармонійного в житті, природі, мистецтві; розуміння й самостійне створення краси в навколишній дійсності, творче ставлення до будь-якої діяльності, що в сучасному суспільстві є необхідним.

Проблему взаємозв'язку дизайнерського мистецтва й трудового навчання в початковій школі досліджували Н. Конишева, К. Павлик, Т. Носаченко та ін. Питаннями впровадження проектно-художньої діяльності в практику роботи початкової школи займалися Л. Вержиковська, В. Вільчинський, Л. Маліновська, Б. Неменський, О. Олійник, В. Сирота, В. Тименко, М.Фішер та ін. Проте в науковій літературі незначна увага приділена вивченню проблеми формування конструктивних умінь молодших школярів у процесі проведення інтегрованих уроків.

Інтегрований підхід у освіті сприяє розширенню соціально-пізнавального досвіду учнів, творчому розвитку в аспекті вибраної тематики, формуванню інтересу; розвиває вміння, навички, самостійність дітей.

У чинному підручнику з трудового навчання для 2 класу (авторський колектив В. Тименко, І. Веремійчик) реалізовані ідеї художньої педагогіки та розвивального навчання. Триєдина загальноосвітня мета досягається способом комплексного і різнобічного впливу на учнів засобами мистецтва: художнім словом, кольором, лінією малюнка предметно вираженим образотворенням із різних пластичних матеріалів [1].

Специфічною особливістю освітньої галузі «Технології», що реалізується предметом «Трудове навчання» є гармонійне поєднання утилітарної та естетичної функцій, краси й користі, емоційного й раціонального. Підручник для 2 класу «Трудове навчання» структурований так, щоб до завдань учні мали конструктивно-художній підхід, який забезпечується методом художніх проектів. В. Тименко пропонує систематизувати його за віковими особливостями. Адже другокласникам притаманне конкретно-чуттєве, художньо-образне сприймання довкілля [2].

Так, наприклад, у шкільному курсі *літературного читання* нами виокремлена змістова лінія «Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного» як така, що забезпечує формування конструктивно-мовленнєвих умінь. На основі аналізу навчальної програми завдання для молодших школярів поділяються на образотворчі, мовленнєво-творчі, театральні-мистецькі і власне ігрові, які стимулюють розвиток конструктивних умінь.

Основою для формування конструктивних умінь у початковій ланці є і освітня галузь «Математика», яка забезпечує формування в молодших школярів конструктивних умінь: доказово міркувати і пояснювати свої дії, виконувати їх за алгоритмом; розвиток відповідних мовленнєвих умінь, пов'язаних з використанням математичних термінів і символів; розвиток логічного мислення; вироблення необхідних графічних умінь; готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду математичної діяльності для розв'язування повсякденних задач.

Отже, формування конструктивних умінь відбувається в системі навчальних предметів початкової школи. Однак, визначаємо, що основне навантаження в розв'язанні питання формування конструктивних умінь молодших школярів здійснюється на уроках трудового навчання, зміст яких можна використовувати для здійснення міжпредметних зв'язків навчальних предметів початкової школи, що забезпечують мовленнєву, художню та технічну творчість учнів з урахуванням взаємозв'язку всіх компонентів діяльності.

Література

1. Крамаренко А., Донських К. Методика трудового навчання та художньої праці: навч. посіб. 3-є вид., перероб. і допов. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2011. 302 с.
2. Тищенко В. П., Веремійчик І. М. Трудове навчання: підруч. для 2-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2013. 160 с.